

Současná mateřská škola a její řízení

Zdeňka Kozáková

Katedra speciální pedagogiky PdF UP v Olomouci

BEČVÁŘOVÁ, Z. *Současná mateřská škola a její řízení*. 1. vyd. Praha : Portál, 2003. 154 s. ISBN 80-7178-537-7.

Institucionální předškolní vzdělávání lze považovat za počáteční etapu celoživotního vzdělávání. Podporuje výchovné působení rodiny, doplňuje o specifické podněty, rozvíjí je a obohacuje. Děti tak získávají především sociální zkušenosti a základní poznatky o životě kolem sebe.

Vzhledem k významu předškolního vzdělávání je třeba věnovat mu odpovídající pozornost i podporu a upevnit jeho postavení v systému celoživotního vzdělávání. Zvyšování efektivity a kvality předškolního vzdělávání předpokládá přehodnocení jeho cílů a obsahu, novou dimenzi řízení, růst kompetencí a kvalifikace pedagogů (kvalitativně vyšší profesní příprava, další vzdělávání, aktivní přístup, tvořivost, samostatnost, sebehodnocení atd.). To vše přináší výraznější svobodu (a tedy i odpovědnost) pedagogů a významné posílení autonomie škol.

Je zapotřebí, aby pedagogové, zvláště ředitelé mateřských škol, znali souvislosti více než stoletého institucionálního vývoje předškolního vzdělávání, orientovali se v jeho současném postavení, struktuře, výchozí nadnárodní legislativě, stávající legislativě ČR a aby jim byla známa strategie státní politiky v oblasti školství.

Na současnou absenci odborného knižního zpracování problematiky reaguje publikace *Současná mateřská škola a její řízení*. Zachycuje krátký nástin vývoje institucionálního předškolního vzdělávání včetně proměn kurikulárních dokumentů, odraz nynějšího stavu i chystaných změn, predikci vývoje mateřských škol a teoretická i praktická východiska současného školského managementu v souvislosti se zaváděním Rámcového programu pro předškolní vzdělávání.

Obsah knihy je rozčleněn do osmi kapitol. První z nich pojednává o vývoji kurikulárních dokumentů předškolního vzdělávání od jejich vzniku až po současnost.

Druhá kapitola se zabývá objasněním základních pojmů a systému vzdělávacích programů. Charakterizuje významové a hodnotové změny, které přináší Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Po úvodním krátkém nástinu vývoje kurikulárních dokumentů předškolního vzdělávání rozebírá současný stav a připravované změny.

Třetí kapitola popisuje základní funkci školství jako systému a postavení škol se zaměřením na školy mateřské. Objasňuje význam pojmu školský management, uvádí jeho základní definice, charakterizuje pojetí školství a školy jako součásti vzdělávací soustavy včetně aplikací obecných zásad managementu využívaných ve školství. Dále pojednává o základních činnostech manažera a vyjmenovává předpoklady úspěšného řídicího procesu.

Hlavní část publikace je věnována praktickému řešení problémů současného školského managementu. Podrobněji popisuje základní fáze řízení, tedy plánování, organizování, vedení, motivaci, kontrolu, hodnocení a evaluaci. Pozornost je věnována především oblastem hodnocení, evaluace a hospitační činnosti.

V závěru autorka shrnuje faktory, jejichž naplňování podmiňuje míru efektivitu a kvalitu řízení.

Publikace je zpracována učebnicovou formou, napsána jasným a srozumitelným stylem, text je přehledně členěn a obsahuje mnoho zdůrazňovacích prvků. Každá z kapitol začíná vstupní částí uvádějící čtenáře stručně do problematiky, jež je v podkapitolách detailněji rozpracována. Hlavním záměrem je seznámit čtenáře se současnými trendy státní vzdělávací politiky v oblasti předškolního vzdělávání a přispět tak lepší orientaci v probíhající transformaci školství a vzdělávacích programů.

Publikaci uvítají nejen ředitelé mateřských škol, kterým je především určena, ale i další pracovníci v oblasti školství. Lze ji doporučit všem, kteří se zabývají předškolním vzděláváním nebo je alespoň tato oblast zajímá. Využijí ji rovněž pracovníci státní správy a samosprávy, vzdělávacích či výchovných institucí, poradenských pracovišť a mnoha dalších organizací působících nejen na poli předškolní pedagogiky. Může být využita také jako učebnice pedagogických škol či jako doplňující studijní materiál humanitních oborů k rozšíření obzoru v dané oblasti.

Publikaci lze považovat za významný přínos pro pedagogickou teorii i praxi, a to především z hlediska aktuálnosti a důležitosti zvoleného tématu. Zpracování reaguje na současné potřeby v transformaci předškolního vzdělávání

a vyplňuje tak absenci podobného titulu na knižním trhu. Publikace zcela jistě obohatí svou aktuální tematikou naše knihovny.

Styl recenze reflektuje nejvýznačnější atributy této publikace. Jsou jimi: jasnost, výstižnost, věcnost až strohost bez zbytečného slovního balastu a emocionality.